

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/1372/2015
Identifikačné číslo spisu: 7715203191
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Angelovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7715203191.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: J. R., bývajúcí v S. 242, zastúpeného Mgr. Štefanom Jakobom, advokátom v Košiciach, Nerudova 9, proti žalovanému: Agropotravinárske družstvo Malčice, so sídlom 072 06 Malčice, IČO: 31 713 891, o nahradenie prejavu vôle, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 12 C 46/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 8. júna 2015 sp. zn. 1 Co 287/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd v Michalovciach uznesením z 10. marca 2015 č. k. 12 C 46/2015-11 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia zákazu žalovanému nakladať so spoluvlastníckymi podielmi k nehnuteľnostiam evidovaným v katastrálnom území S. na LV č. XXX ako EKN parc. č. 4615/1, 4615/2, 4615/3, 4616, 4617 na LV č. XXX ako EKN parc. č. 4640, 4641/1, 4641/2, na LV č. XXXX ako EKN parc. č. 4633/1, 4633/2, 4633/3, 4634, na LV č. XXXX ako EKN parc. č. 4464, 4466, 4468, na LV č. XXXX ako EKN parc. č. 4630/3 a 4630/10/3, ako aj previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k týmto nehnuteľnostiam t. j. dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám, kde doba presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo veci samej právoplatne skončí. Vychádzal zo zistenia, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy potvrdzujúce a osvedčujúce naliehavosť ním navrhovanej dočasnej úpravy. Žalobca si nesplnil povinnosť osvedčiť, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, pri ktorých spoluvlastnícke podiely boli prevedené na inú osobu bez toho, aby mu ako spoluvlastníkovi boli ponúknuté vopred na kúpu, pričom postup podľa § 43 ods. 2 O.s.p. je v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vylúčený.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 8. júna 2015 sp. zn. 1 Co 287/2015 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že zakázal žalovanému nakladať so spoluvlastníckymi podielmi špecifikovanými vo výroku tohto uznesenia k predmetným nehnuteľnostiam a to previesť k nim vlastnícke právo darom, ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo ich zaťažiť záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby, až do

právoplatného skončenia konania vo veci samej. V prevyšujúcej časti uznesenie ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa vo vzťahu k žalovanému vo veci samej domáha nahradenia prejavu vôle, ktorým súd nahradí vyhlásenie vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu o prevode predmetných spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. S.. Takýmto spôsobom sa domáha zákonného predkupného práva so zreteľom na to, že (podľa jeho tvrdenia) mu ako spoluvlastníkovi neboli tieto podiely ponúknuté na odkúpenie. Z obsahu spisu je zrejmé, že sú splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v rozsahu ako je uvedený vo výroku uznesenie, pretože v tejto časti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobca osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ako ja vzťah navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej. Pre ochranu práv žalobcu je potrebné čiastočne vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, že sa žalovanému zakáže po dobu trvania konania vo veci samej nakladať s označenými spoluvlastníckymi podielmi k nehnuteľnostiam a to previesť vlastnícke právo k nim darom, scudzením tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s tretou osobou v prospech tretej osoby, alebo vecným bremenom alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby. Pokiaľ ide o potvrdzujúcu časť rozhodnutia odvolacieho súdu tento súd sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa v tom, že žalobca v časti svojho návrhu, v ktorej žiadal aby sa žalovanému zakázalo previesť užívacie právo odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k týmto nehnuteľnostiam, ktorých doba presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo veci samej právoplatne skončí nepreukázal existenciu zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. V prípade spoluvlastníckeho podielu podielový spoluvlastník sám nie je oprávnený rozhodovať o spôsobe užívania veci a možnosť jeho rozhodovania je limitovaná veľkosťou jeho spoluvlastníckeho podielu. O hospodárení so spoločnou vecou totiž rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Preto v tejto časti odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný a navrhol, aby dovolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. t. j., že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázal na to, že odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk, ktorých posúdenie bolo nevyhnuté pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza taktiež z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pričom uznesenie odvolacieho súdu neobsahuje žiadne vysvetlenie, v čom tento súd vidí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy t. j. , či je to v otázke ujmy, ktorá by mohla nariadením predbežného opatrenia žalovanému vzniknúť a celkovo len uvádza právne podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia bez toho, aby ich posúdil v konkrétnom prípade. V konaní nedošlo ani k osvedčeniu dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Odvolací súd na žiadny z rozhodujúcich odvolacích argumentov žalovaného (správne žalobcu) uvedený v odvolaní nedáva žiadnu odpoveď, čo treba považovať za porušenie práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, ktorého súčasťou je aj právo na zodpovedanie aspoň hlavných argumentov uplatnených daným účastníkom konania.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/), na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu

prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalobkyne nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1, 2 O. s. p., prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O. s. p. vylučuje prípustnosť dovolania (i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1, 2 O. s. p.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení. Dovolanie žalobkyne smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), ide ale o uznesenie o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. vylúčená.

So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. prípustnosť dovolania žalovaného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto sudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa, ale zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a to v dôsledku nedostatočného odôvodnenia jeho rozhodnutia.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpis (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti vyplývajúce z § 157 ods. 2 O.s.p., je nekonkrétne, arbitrárne, nedostatočne odôvodnené. Podľa jeho názoru je toto rozhodnutie nepreskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je ale judikatúrou najvyššieho súdu (vid' R 111/1998) považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), teda nie za procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa záveru odvolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto judikátu. Uvedená právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti vyplýva aj z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011, 7 Cdo 109/2011, resp. 1 ECdo 10/2014).

Správnosť takého nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013).

Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.". V uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 ústavný súd zotrval „na závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.". V uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 ústavný súd na adresu najvyššieho súdu uviedol, že „v súlade so svojou stabilnou 'dovolacou' judikatúrou náležite zdôvodnil, prečo nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.".

Obdobne je potrebné poukázať na stanovisko č. 2 prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a jeho obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Navyiac, v zmysle vyššie uvedeného v zásade nemožno (eventuálne) nepreskúmateľnosť rozhodnutia pokladať za vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Preto nemožno konštatovať, že by obsahom odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky alebo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žalovaný v dovolaní namietal, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právne posúdenie veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne názory a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právny posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie je síce okolnosťou, ktorou možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, avšak samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá. Preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezaoberal.

Za týchto okolností dovolací súd konštatuje, že sa nepotvrdila existencia vady konania uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť v prejednávanej veci z ustanovenia § 239 O.s.p. a preto dovolací súd dovolanie postupom podľa § 243b ods. 1 O.s.p. odmietol.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto dovolacieho konania so zreteľom na to, že v súčasnosti bolo rozhodnuté len o predbežnom opatrení a konanie vo veci samej naďalej prebieha (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.